AMBASSADE D'ISRAEL
KIGALI, B. P. 313 & 314

שגרירות ישראל

שמור

224/70
103.1

קיגלי, יט' באייר, תש"ל
25 במאי 1970
103.1.6/7

אל : מנהל מחלקת אפריקה
מאת: חיים הררי, הממונה, קיגלי

הנדון: פגישת השגריר עם נשיא המדינה

ב- 19/5 נאות נשיא המדינה לקבל השגריר עופרי יחד עם החתום מטה לביקור במעונו שבקיגלי. נתקבלנו בסבר פנים ע"י הנשיא אשר ברכנו במילת שלום. השגריר השיב לברכתו והודה לנשיא, לממשלתו על עמדתם האוהדת כלפי ישראל בפורומים הבינלאומיים ועל גישתם החיובית לעם ישראל.

השגריר סקר את פעולותינו ברואנדה, הסיוע הטכני ובמיוחד עמד על פעולתנו בשטח תנועת הנוער הרואנדי. ואף בקש את הנשיא לבקר במפעל הישראלי של מחנה הנוער בקנומבה שליד קיגלי. השגריר אף ציין שממשלת ישראל כבר החליטה לשגר מומחה חקלאי ע"מ לחזק את צוות הקצינים הישראלים האחראים לתנועה הנוער הרואנדי.

נוסף לכך, הדגיש השגריר שהנציגות בקיגלי משתדלת להרחיב ולהגביר את פעילותיה וציין את בואו לקיגלי של מנהל חברת "ורד" ופגישתו עם שר העבודות הציבוריות בקשר להתענינות החברה זו בסלילת הכביש מגטונה לקיגלי שימומן ע"י הבנק העולמי, בבניית שיכונים והצעה אשראים ואף להשתתף במפעלי השקיה וניקוז ברואנדה.

הנשיא הביע את שמחתו להתענינות חברות ישראליות וגם חייב את הגברת היחסים בין ישראל ורואנדה בשטח הכלכלי והסיוע הטכני.

יצויין, כי בהפרדו מהנשיא הביע השגריר את תקותו שביקורו של הנשיא הרואנדי בישראל יצא לפועל עוד בשנת 1970, הנשיא נענה בחיוב ואף הדגיש שיודיענו חדשיים לטפרע על ביקורו המיוחל.

בברכה,

ח. הררי
חיים הררי

העתק: השגריר, קמפלה

AMBASSADE D'ISRAEL
KIGALI, B. P. 313 & 314

שגרירות ישראל

קיגלי, ד' באב, תש"ל
6 באוגוסט 1970

שמור

388/70
730.4

אל: מנהל מחלקת אפריקה
מנהל מש"ב
אל"מ בראון, משהב"ט

מאת: חיים הררי, הממונה, קיגלי

הנדון: דו"ח לשר הבטחון הרואנדי בנושא תנועת הנוער
לשלי 317/70 מ- 10.7.70

מאז שהחלנו לטפל בתנועת הנוער הרואנדית, כלומר מיולי 68, הוגש לשר הבטחון הרואנדי רק דו"ח אחד בלבד, אשר לדעתי היה לקוי בחסר בגלל העובדה שלא גיבש קו פעולה מנחה לתנועה אלא עסק בעיקר בהצעות אדמיניסטרטיבית והלוקת המקידים, ללא כל רעיון המגדיר את מהות התנועה ותפקידיה בקנה מידה ארצי.

בשיחותי עם שר הבטחון, בהזדמנויות שונות, חשתי שלא ברור לו די הצורך תהליך גיבוש התנועה והדרכים שלנו לביצועו. אין לי ספק שהשר הולעט ברעיונות גרנדיוזיים ולכן ציפה לדברים שאנו מצידנו לא יכולנו לעמוד בהם בתנאים הקיימים. סבורני שמורגשת אצלו מעין אכזבה מסויטת הנובעת מהבטחות מרובות שהובטחו ולא קויימו.

לאחר חילופי ראשי משלחת הנוער, המשימה לא היתה קלה להחזיר לשר את הבטחון המלא בנו. היה עלינו לפעול במהירות ולנסות לגבש מחדש את שיטת פעולתנו ולהגדיר באופן ברור את מהות תפקידינו וכן את המטרה שלקראתה פועלת המשלחת שלנו.

לאחר התלבטויות, ולאחר שהיכינו לתגובות מהארץ לסקירתו של רס"ן קוצר שנשלחה אליכם לפני חודש, וכן במגמה לרכוש מחדש את אמונו של השר, החלטנו לתרגם, או ליתר דיוק לערוך מחדש את הסקירה הנ"ל וזאת לאחר גיפוי הומר פנימי שאינו רלבנטי לשר הבטחון הרואנדי.

לדעתי, הסקירה במתכונתה הנוכחית, מצביעה על גישה פרגמטית ומציאותית ועל רעיונות חדשים שעלו אפילו במשך החודש שבין כתיבת הדו"ח הקודם לדו"ח זה. לכן אבקשכם לעיין בדו"ח הצרפתי, בנוסף לדו"ח הקודם, כי הוא מהווה מעין השלמה לקווי היסוד וההצעות הארגוניות של ראש משלחת הנוער.

יצויין כי אין לחפש בו רעיונות מהפכניים, אלא להיפך. הדו"ח מתבסס על נסיון, אמנם קצר אך אינטנסיבי, ומותאם למציאות ולתנאים שבה פועלת המשלחת שלנו.

בברכה,

חיים הררי

העתק: מר ש.חבילין, סגן מנהל מש"ב
מר פנחס גונן, משהב"ט
מר יצחק צרפתי, משהב"ט
השגריר, קמפלה

AMBASSADE D'ISRAEL
KIGALI. B. P. 313 & 314

שגרירות ישראל

קיגלי, ח' באב תש"ל
10 באוגוסט 1970
103.1/1/ר

שמור

391/70
103.1
102.10

אל: מנהל מחלקת אפריקה,

מאת: חיים הררי, הממונה, קיגלי

הנדון: הצעת פתיחת שגרירות רואנדית בירושלים

בשיחתי עם שר החוץ, השבוע, העליתי בפניו, בהקשר לפתיחת שגרירויות רואנדיות חדשות בקנדה ובחבש, את הצעה פתיחת שגרירות רואנדית בארץ.

הדגשתי בפניו כי אמנם ידועים לי הקשיים התקציביים העומדים בפני ממשלת רואנדה, אך ניתן בכל זאת לשלב את הנציגויות, למשל זו של חבש, ולמנות שגרירם שם כשגריר לא תושב בארץ. הסברתי גם כי קיים קשר אוירי ישיר בין חבש וישראל, כך שתוך שעתיים וחצי ניתן להגיע לארץ.

נראה לי כי הרעיון ביסודו נתקבל על דעתו של השר וייתכן ויועלה בפני הממשלה לכשיחזור האחרון מבקורו בארה"ב.

בברכה,

ח. הררי
חיים הררי

העתק: מר א.שלוש, סמנכ"ל
השגריר, קמפלה

AMBASSADE D'ISRAEL
KIGALI, B. P. 313 & 314

שגרירות ישראל

שמור

393/70
106.1

קיגלי, ח׳ באב, תש"ל
10 באוגוסט 1970

רונ/1 .103

אל: מנהל מחלקת אפריקה

מאת: חיים הררי, הממונה קיגלי

הנדון: שיחה עם שר החוץ הרואנדי
לשלכם 8011 מ- 2.8.70

בטרם עוזבו את רואנדה בדרכו לארה"ב, ניאות שר החוץ לקבלני לשיחה שנערכה במשרדו ב- 7.8.70.

תוך כדי שיחה הועלתה שאלת ביקורו של השר הנ"ל בארץ. לדבריו, הוא בהחלט מעוניין בבקור זה וטען שהשיב כבר על הנוסח שלי בנדון. שאלתיו במפורש אם הוא מתכונן בתום בקורו בארה"ב לעבור למספר ימים דרך הארץ, כי עלי עוד השבוע להודיע על בואו למשרד, ובאותה הזדמנות רמזתי על ההכנות הרבות שנעשו לקראת בואו של שר הבטחון, ובמיוחד על התכנית הגדושה והענפה שהוכנה עבורו, ובמיוחד ששר הבטחון, מר משה דיין ניאות לקבלו, למרות המעמסה הכבדה הרובצת עליו בימים אלו.

לכן, טען שר החוץ שכדאי להפריד בין ביקורו בארה"ב לבין בקורו בישראל. הוא רוצה לקבוע לכשיחזור, תאריך סופי, אך הוא חושש שסדר יומו בחדשים הקרובים גדוש לגמרי - ועידת אח"א, ועידת הבלתי מזדהות, עצרת האו"ם וכו׳. הוא סבור שייתכן שביקורו בארץ עלול לצאת לפועל לקראת חג המולד.

הוא משוכנע שאין זו דחייה סתמית ומבקש להכיר ברצוננו העז לבקר בישראל.

בברכה,

ח. הררי
חיים הררי

העתק: מר דב פשטן, מא"פ
השגריר, קמפלה

AMBASSADE D'ISRAEL

KIGALI. B. P. 313 & 314

שגרירות ישראל

קיגלי, ז' בחשרי, תשל"א

7 באוקטובר 1970

516/70

103.1
111.3

שמור

אל: מר ח.עינור, מנהל מחלקת אפריקה

מאת: חיים הררי, הממונה, קיגלי

הנדון: עמדת רואנדה בשאלת יחסי ישראל - ערב

נפגשתי היום עם שגריר סין הלאומית ברואנדה, אשר מסר לי את נאומו של שגריר רואנדה באו"ם מ- 25.9.70, אשר הועבר אליו השבוע ע"י המשלחת הסינית באו"ם.

רצ"ב קטע מהנאום הנ"ל הדן בשאלת המזרח התיכון והמצביע על הבטחת זכותה של ישראל לקיומה ולגבולות בטוחים. אולם באם תוסיף את המשפט שגם למדינות ערב הזכות לשלמות הטריטוריות שלהם, הרי זה במגמה לשוות לרואנדה מעמד ניטרלי בעיני העולם השלישי.

לדעתי עמדתה של רואנדה כלפי ישראל ממשיכה להיות אוהדת והיא תוסיף לדעתי לתמוך בקו המדיני שלנו בשאלת ישראל - ערב, ובמיוחד בשאלת הפליטים.

בברכה מועדים לשמחה

ח. הררי

חיים הררי

העתק: מר ארתור לוריא, המשנה למנכ"ל
מנהל מאו"ם ב'
מנהל מאו"ם א'
נאו"ם ניו-יורק
השגריר, קמפלה

סודי

30.7.71

מר נ. יעיש, אירופה א'

י. שמעוני, ס/מנכ"ל

103.1 / 103

הנדון: **<u>בלגיה - אוגנדה - רואנדה</u>**
טיוטת מברק לקמפלה

הענין מורכב ומחייב שיקול מדוקדק. אינני חושב כי בשלב זה הוא דחוף עד כדי שיגור המברק המוצע בחיפזון עוד היום. חבה נחשוב עליו עד יום א' ונתן למנכ"ל לשקול אותו.

1. כבר פנינו אל אמין פעמיים בענין זה - פעם אחת אני, לפי בקשת ממשלת רואנדה, בארוחת צהרים בהרצליה. תגובתו היתה די שלילית ותקיפה. פעם שניה פנה נציג המוסד בקמפלה - תגובתו שוב היתה שלילית.

2. את רוגזו ותגובתו השלילית ניסק אמין כלפי בתלונה שרואנדה מסייעת לאויביו הטנזניים, משתפת פעולה עם כוחות גרילה הפועלים נגדו, ואף מאפשרת לסינים לפעול נגדו. בלפי נציג המוסד הדגיש יותר את העובדה שרואנדה לא הכירה בו - לא בשעה שהדבר היה במשבר עסוק בחוגי אוו"א וההכרה היתה נחוצה לו, ולא מאז ועד היום.

3. הקפדנו שלא לפנות אל אמין בשמנו אנו, כאילו כמתווכים המציגים עמדה משלהם והמביעים דעה, אלא רק כמעבירים שדר ובקשה של רואנדה.

4. לגוף הענין נראית לי דרישתו כי רואנדה תכיר בו רשמית אם היא מעונינת בתיקון המצב ובפתיחת הגבולות, סבירה והגיונית. הלכתו ושאיפתו של קיבנדה לאמור שרואנדה מכירה במדינות ולא במשטרים - כבודה במקומה מונח. מאחר שהענינים הסתבכו, יש היגיון בדרישת ההכרה של אמין. דרישתו זו הועברה לידיעת ממשלת רואנדה.

5. נראה לי שעלינו להמשיך ולהקפיד שלא להופיע כמתווכים עם עמדות ודעות משלהם ולהסתפק גם להבא בהעברה ידידותית של שדרים ובקשות. לכן, בניגוד למשפט האחרון של מזכרך, נראה לי שאם בכלל נפנה עוד פעם אל אמין, יש לעשות זאת דוק תוך איזכור מפורש של בקשת הרמל, כלומר כמעבירי בקשה נוספת, הפעם של בלגיה, ולא כמגישי בקשה מבדנו.

6. אף את העברה הזאת של בקשת הרמל הייתי מבצע רק אחרי שנדע שרואנדה מוכנה לעשות את המהלך הסביר שאמין דורש ממנה, כלומר המצא צורה להביע את הכרתה המלאה ואת רצונה בקיום קשרים תקינים עם משטרו.

7. אני מצרף טיוטת מברק מתוקנת לפי הקווים הנ"ל ומבקש שהמנכ"ל ישקול ויאשר.

בברכה,

י. שמעוני

העתק: המנכ"ל
מנהל מא"ף

AMBASSADE D'ISRAEL

KIGALI. B. P. 313 & 314

שגרירות ישראל

קיגלי, ג' בתשרי השל"ב
22 בספטמבר 1971

422/71

103.1
102.4

<u>שמור</u>

אל: מר י.שמעוני, סמנכ"ל

מאת: חיים הררי, הממונה, קיגלי

הנדון: <u>השלכת יחסי רואנדה - אוגנדה על ישראל</u>

בעת הגשה אגרת שה"ח שלנו למיועד להפקיד שה"ח הרואנדי מר DEOGRATIAS GASHONGA העלה הנ"ל בפני ביזמתו את השאלה על המתרחש באוגנדה, מאחר והוא עומד להשתתף בועידה לקידום התיירות בין אוגנדה, רואנדה וקונגו, הנפתחת השבוע בקמפלה.

נצלתי את ההזדמנות והעליתי בפניו, בצורה זהירה, בהתאם להנחיותיך את ענין האגרת של השגרירות הבלגיה בישראל בדבר חששות הרואנדים מפני השתתפות מומחים ישראלים בצבא האוגנדי בפעולות איבה כנגדם, לאור התקריות הצבאיות שהתחוללו לאהרונה בין אוגנדה וטנזניה.

קודם כל הדגשתי בפניו כי הדבר מאד פגע בנו ואיננו מתיישב עם יחסינו הידידותיים ביותר עם רואנדה, שהביעו לידי ביטוי מוחשי בעזרה שנתנו לה בעת מצוקתה בעקבות סגירת הגבולות עם אוגנדה. זאת ועוד, בלגיה הינה לא רק ידידה טובה לנו אלא גם ידידה לרואנדה, כך שקשה לי להבין את היזמה לאגרת שהוגשה. כמו כן ציינתי שהמומחים שלנו משמשים כיועצים בלבד ולא משתייכים למסגרת הצבא האוגנדי.

השר גשונגה הביע את פליאתו מעצם הרעיון כי הוא סבור שאין הדבר מתישב עם יחסי רואנדה ישראל, ועד כמה שידוע לו, בהיותו מעורה בנושא, כי לא היתה כל פניה מעין זו לבלגים. השר מאד מעונין להבהיר ענין זה, ולמרות שרק עתה נכנס לתפקידו הבטיח לנסות ולברר את פשר הדבר שלדעתו אינו מתישב כלל וכלל עם מדיניותה של רואנדה כלפי ישראל.

אישור לטענה זו קיבלתי בשיחה שהיתה לי אמש עם שה"ח היוצא מר Sylvestre NSANZIMANA גם הוא הביע את תמהונו והדגיש שזו הפעם הראשונה ששמע על גירסה מעין זו. היות וכל הפרשה של יחסיגם עם אוגנדה היתה בתקופת כהונתו, אישר הנ"ל ללא כל היסוס כי לא הוא ולא הנשיא לא הביעו אף פעם חשש מעין זה. הדבר היחידי שביקשו משה"ח הבלגי מר הרמל, בעת ביקורו ברואנדה לפני הגיעו לישראל, היה להביע באזני השר אבן את משאלתם לעזרתה של ישראל לנצול השפעתה באוגנדה ע"מ לפתוח את הגבולות.

השר טען כי לו היה מתעורר אפילו צל של חשש היה מוצא את הדרך לפנות אלי ישירות ולא באמצעות הבלגים. הוא אף הוסיף בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים: " האם לדעתך זוהי הדרך בה היינו בוחרים כדי להודות לכם על מאמציכם לפתיחת הגבולות?! על כל פנים, אף גורם שהוא לא יצליח לפגום ביחסים המצוינים השוררים בין רואנדה לישראל".

לדעתי קשה להבין מה מקור היזמה הבלגית, אך יתכן מאד שמקורה בפליטת פה בלתי אחראית מצד גורם רואנדי באזני הנציגים הבלגים בקיגלי. על כל פנים אשתדל במשך הזמן להבהיר את מקור היזמה, אך אינני מאמין שהיתה פניה רשמית מצד השלטונות הרואנדים לממ. בלגיה.

בברכת גמר החתימה טובה

ח. הררי

חיים הררי

העתק: השגריר, קמפלה
מנהל אירופה א'
מר ש.ב.קפל, מא"פ
מר מ. גלון, מנהל מזו"פ

מברק נכנס - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

ס ו ד י

אל: המשרד

מאת: קמפלה

מס' 78

בשלח: 221200 ספט 71

103/ ר/ה

מאף.

הרדיו מקיבאלי סיפר לי ששוחח עם ממלא מקום שר החוץ אשר בדהם לשמוע על תגובה
של ארנה בדמה שקבלתם מהבלגים.
הבהיר מכל וכל שזו דעתם ויוזמתם.

ל א ו ר

שהח רוהמ מנכל סמנכל מאף מאפ א/ב אירופה א' אלגום רמ
תא/מש

מברק נכנס - מסווג

משרד החוץ
מחלקת הקשר

ש מ ו ר

אל: המשרד	סס' 76
מאת: קמפלה	בשלח: 221200 ספט71

המסרד

103.1

הריני מסר האיגרת לשהח וקיבל הבטחה שתינתנה הוראות חיוביות לשגרירים באו"ם.

ס ג ק י ב א ל י

שהח רוהמ מנכל סמנכל מאף מאום א/ב
מא/מש

AMBASSADE D'ISRAEL

KIGALI. B. P. 313 & 314

שגרירות ישראל

שמור

קיגלי, ב' בתשרי תשל"ב
22 בספטמבר 1971

412/71
103.1
~~111.3~~

103.1 כללי

אל: מר ש.ב.קפל, מא"פ

מאת: חיים הררי, הממונה, קיגלי

הנדון: <u>אגרת שה"ח לשרי החוץ האפריקניים</u>

אתמול מסרתי את האגרת למר DEOGRATIAS GASHONGA המשמש כעת כמחליפו של שר החוץ הרואנדי, וכנראה שהוא אף המיועד להיות שר החוץ בממשלת רואנדה.

הנ"ל כיהן עד כה כשר לעניני כלכלה בנשיאות ונחשב לאיש אמונו של הנשיא קאיבנדה, ולאחד השרים המוכשרים בממשלה. הוא אוהד ומהמעריצים הנלהבים של ישראל.

העליתי בפניו את הרעיון המרכזי שבאגרת והוא שחשוב להימנע מכל פעולה באו"ם או בועידות בינלאומיות או בכל פורום בינלאומי אחר כדי לא להכשיל את מאמצי ועדת ארבעת הנשיאים המכובדים.

בעת הגשת האגרת, עוד בטרם שקרא אותה, ציין מר גשונגה כי כבר ניתנו הנחיות ברורות לשגרירים בארה"ב וליד האו"ם אשר שהה משך כל החודש ברואנדה ויצא לקראת פתיחת העצרת. כמובן שההנחיות לבבינו אינן שונות מהקו המדיני שהינחה את רואנדה עד כה בעצרת הקודמת, ויש איפוא לצפות לשתוף פעולה מלא בין משלחתם למשלחת הישראלית בעצרת הנוכחית.

בברכה גמר חתימה טובה

חיים הררי

העתק: מר י.שמעוני, סמנכ"ל
השגריר, קמפלה
מר מרדכי שלו, מנהל מא"פ
מאו"ם ב'
נאו"ם ניו-יורק

מ ז כ ר (להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל: מנהל מא"ף | התאריך

מאת: אירופה א' | תיק מס'

הנדון: פניה בלגית בענין רוונדה-אוגנדה

כפי שהודעתי לך בטלפון ביום ו' (3/9) בא אלי

היום הממונה הבלגי והגיש את ה- Note Verbale

הרצ"ב בו מבקש שה"ח הבלגי שניתן הבטחות לרוונדה

כי אנשי המשלחת הצבאית הישראלית באוגנדה לא

ישתתפו בשום פעולה נגד רוונדה. עוד ביום ו'

ביקשתי את הממונה הבלגי בטלפון לברר בבריסל אם

הפניה של הרמל הנה תוצאה של בקשה רואנדית או פרי

יזמה בלגית. עד היום טרם קיבל הממונה תשובה לשאלה.

אמרתי לממונה שאעביר את הפניה לממונים עלי.

ב ב ר כ ה,

נ. יעיש

העתק: לשכת שה"ח
לשכת המנכ"ל
מר י. מרוז, סמנכ"ל
מר י. שמעוני, סמנכ"ל
השגריר, בריסל

מזדף 953

AMBASSADE
DE
BELGIQUE

103.1 1.1.

NOTE VERBALE

Lors de son récent passage à Jérusalem, M. le Ministre Harmel avait entretenu son collègue M. Abba Eban des préoccupations que causait au Gouvernement Belge la fermeture de la frontière entre le Rwanda et l'Ouganda. Se fondant sur le crédit dont devait jouir Israël auprès de l'Ouganda auquel il apporte son assistance technique militaire, M. Harmel avait demandé à M. Eban de s'entremettre auprès du général Amin afin de faire cesser cette tension entre les deux pays qui portait un préjudice considérable à la situation économique du Rwanda. Le Ministre israélien des Affaires étrangères lui avait déclaré qu'il avait déjà fait des démarches dans ce sens auprès de Kampala et qu'il les poursuivrait. Sans doute l'influence d'Israël a-t-elle contribué à aplanir cet incident parce qu'il fut en effet finalement réglé, et M. Harmel en exprime toute sa gratitude.

Les incidents qui viennent d'éclater maintenant entre l'Ouganda et la Tanzanie causent de graves inquiétudes au Rwanda qui voit des forces étrangères importantes se déplacer dans la proximité immédiate de son territoire.

...

L'Ambassade de Belgique a été chargée par M. Harmel de faire une démarche auprès du Ministre israélien des Affaires étrangères pour lui dire, en rappelant son premier entretien, qu'il s'adresse à nouveau à lui pour qu'il veuille bien examiner la possibilité de faire donner au Rwanda toutes assurances qu'en aucun cas les assistants techniques militaires israéliens ne participeraient à une action ~~technique~~ quelconque contre le Rwanda.

Etant donné le rôle primordial que joue Israël dans les forces armées ougandaises, un pareil message serait de nature à tranquilliser le Président Kayibanda, et M. Harmel y attacherait personnellement beaucoup de prix.

9/9/71

מר א. בן-יוסף
מר ג. ארמוני
מר ח. בראון, מנהל לשכת המנכ"ל

103.1

הנדון: <u>פניה בלגית בעניין רואנדה</u>

... ר"ב נוסח של אגרת בלגית המבקשת אותנו להרגיע את ממשלת רואנדה שאנשי משלחתנו באוגנדה לא לוקחים חלק בפעילות איבה אוגנדיים המופנים נגד רואנדה.

כן מצאו נא דו"ח שיחתו של יוחנן מרוז על שיחתו עם הממונה הבלגי שבה הוא מסר תשובתנו.

ב ב ר כ ה,

חנן בראון

AMBASSADE
DE
BELGIQUE

NOTE VERBALE

Lors de son récent passage à Jérusalem, M. le Ministre Harmel avait entretenu son collègue M. Abba Eban des préoccupations que causait au Gouvernement Belge la fermeture de la frontière entre le Rwanda et l'Ouganda. Se fondant sur le crédit dont devait jouir Israël auprès de l'Ouganda auquel il apporte son assistance technique militaire, M. Harmel avait demandé à M. Eban de s'entremettre auprès du général Amin afin de faire cesser cette tension entre les deux pays qui portait un préjudice considérable à la situation économique du Rwanda. Le Ministre israélien des Affaires étrangères lui avait déclaré qu'il avait déjà fait des démarches dans ce sens auprès de Kampala et qu'il les poursuivrait. Sans doute l'influence d'Israël a-t-elle contribué à aplanir cet incident parce qu'il fut en effet finalement réglé, et M. Harmel en exprime toute sa gratitude.

Les incidents qui viennent d'éclater maintenant entre l'Ouganda et la Tanzanie causent de graves inquiétudes au Rwanda qui voit des forces étrangères importantes se déplacer dans la proximité immédiate de son territoire.

...

L'Ambassade de Belgique a été chargée par M. Harmel de faire une démarche auprès du Ministre israélien des Affaires étrangères pour lui dire, en rappelant son premier entretien, qu'il s'adresse à nouveau à lui pour qu'il veuille bien examiner la possibilité de faire donner au Rwanda toutes assurances qu'en aucun cas les assistants techniques militaires israéliens ne participeraient à une action ~~technique~~ quelconque contre le Rwanda.

Etant donné le rôle primordial que joue Israël dans les forces armées ougandaises, un pareil message serait de nature à tranquilliser le Président Kaybanda, et M. Harmel y attacherait personnellement beaucoup de prix.

משרד החוץ

<u>דחוף - שמור</u>

ירושלים, י"ט באלול תשל"א
9 בספטמבר 1971

103.1.10.3

אל : מר י. שמעוני, ס/מנכ"ל
מר מ. שלו, מנהל מא"ף

מאת : י. מרוז, ס/מנכ"ל

הנדון: <u>פניית בלגיה בענין רואנדה-אוגנדה</u>

הממונה הבלגי בא אלי ב-9 לפי הזמנתי.

אמרתי לו שהפנייה התמיהה אותנו ביותר, מה עוד שנמסרה גם בכתב. עצם החשד המשתמע ממנה שמומחי צה"ל באוגנדה עלולים לקחת חלק בפעולה צבאית נגד גורם חיצון כלשהו הפליאה אותנו מאד, ועלי לדחותו בכל תוקף.

לגוף הענין הסברתי לו בצורה חדה תפקידם של המומחים באוגנדה.

הוספתי שאחרי שיקול הוחלט לא להשיב לפנייתם בכתב אלא להסתפק בדברים בע"פ.

מר דה-בוא היה נבוך. ודאי לא היתה שום כוונה להעלות הרהור או חשד מצד בלגיה. האפריקנים נוהגים בכגון אלה כילדים, וכיון שחששות מסויימים (בודאי בלתי מוצדקים) הושמעו בעיני שר החוץ הבלגי ע"י נציג רואנדה, התנדב מר הרמל לפנות אלינו - אך ברור להלוטין שעשה זאת בחינת "שרותים טובים", ותו לא. העובדה שהוגשה בענין זה note verbale , אין לפרש כפניה בכתב, אלא כעין זכרון דברים משלים לשיחה הטלפונית שהיתה לממונה עם מר יעיש. אם בחיבור האיגרת שגה, הרי הוא מקבל על עצמו אחריות אישית לכך.

אמרתי לממונה שבהסבריו אני רואה הענין כמחוסל להלוטין.

בסוף שאל הממונה אם נעביר דברים ברוח הודעתי גם לרואנדאים, שכן הם הכתובת המהותית. אמרתי שיש לנו יחסים דיפלומטיים עם רואנדה, ואינני יודע כיצד יחליטו לפעול האחראים לעניני אפריקה במשרד החוץ. כיון שהפנייה אלינו באה מצד בלגיה, ולא מצד רואנדה, ראינו לנכון להשתמש באותו צינור בו הופנתה השאלה אלינו.

הפטרתי בכמה מלים כלליות לאמור אנו מעריכים שיתוף פעולה בין שתי הממשלות, ולכך הגיב דה-בוא כי זאת גם גישתם, ועל סמך הנסיון המועיל שהיה לנו לפני שבועות אחדים (בעקבות הבקשה שהעלה הרמל בעת ביקורו בארץ) הרשו לעצמם לפנות גם הפעם. חזר והביע צערו שנמצא פגם בצורת הפנייה.

בברכה,
י. מרוז

העתק: השגריר, בריסל
לשכת השר
לשכת המנכ"ל
מר נ. יעיש

מ ז כ ר (להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל: מר ב. יעיש, אירופה 2

התאריך: 6.9.71

מאת: מנהל מא"ף

תיק מס': 103.1

הנדון: הפנייה הבלגית בענין רואנדה-אוגנדה

לדעתי יש להשיב לבלגים כי לא מובן לנו כיצד א
מישהו יכול להעלות על הדעת שחיילים ישראלים משתתפים
בפעולות מלחמתיות כלשהן, שאינן קשורות בהגנתה של
ישראל. ויש להביע פליאה שהבלגים בכלל מצאו לנכון להעביר
פנייה כזו אלינו במקום לאמר לרואנדים במקום שדבר כזה
לא ייתכן.

באוגנדה נמצאים כמה קצינים ישראלים שתפקידם הוא
בהדרכה בלבד, ובשום דבר אחר לא.

בע"פ הייתי ערוך מחמיר בהבעת הפליאה.

ב ב ר כ ה ,

מרדכי שלו

העתק: לשכת השר
לשכת המנכ"ל
מר י. שמעוני, סמנכ"ל
מר י. מרוז, אירופה 1
השגריר, בריסל

טופס 953

משרד החוץ
מחלקת הקשר

מברק נכנס-מסווג

סודי

אל: המשרד
מאת: קמפלה

סְ' 42
נשלח: 221100 אוק' 71

מיידי

שלו.
שלו 43.
רואנדה אוגנדה.
שוחחתי עם אמין. קבל המלצתי ובקשני לסייע להידוק הקשרים עם רואנדה.
מוכן לקבל משלחת ואף להפגש עם נשיא רואנדה לפגישה רשמית או סמויה.
קבל הצעתי ויסבה בימים אלה שגריר לרואנדה. מוכן לדון עם הרואנדים על מסחר,
הקלות במעבר סחורותיהם באוגנדה ומיידית. הבין שחשוב שיקדים ביוזמה.
אמר שהוא חושש יותר מהשתלטות סינית על רואנדה. אחזור לרואנדה בעוד מספר ימים
ואשוחח עם הנשיא שם. אנהג בזהירות ואגלה פרטים אם אראה סימן של רצון רציני,
אמבע מלהופיע כשושבין מתוך רכו'. אקשור הזמנות ואעזור אותם לבסוף.
לאור.

שהת מבכל לוריא שמעוני מאף

ש מ ו ר

מס' 13

אל: המשרד ירושלים

מאת: ממישראל קמפלה

חוזר: 031200 פבר 68

הודפס: 040930

ריגל 103.1

מאף מוסד .

א. בשיחתי בקיגלי עם בגרגזה ושהבס"ח בדרן קורס הבטחון שהובטח להם. סיכמנו על ראשית אפריל אך ביקשו לדעת מוקדם ככל האפשר תאריך מדוייק כי עליהם להתכונן.

ב. מדברי שהבס"ח ברור שהם רוצים יועץ קבע לשרותים והשתלמויות בארץ. הסברנו שמוקדם עדיין לדבר וכי ראשית חכמה יצירת סגל באמצעות הקורס.

שגריר

תפוצה: שהח2מנכל3 סמנכל xxxxxx xxx מוקף2 דרן/ממב2

לב/דר

AMBASSADE D'ISRAEL

KIGALI B. P. 313

שגרירות ישראל

167/68

915 .1

א י ש י

אל : מנהל מא"פ

מאת: מאיר יפה, קיגלי

חנן היקר!

עוד בטרם אענה לך על מכתבך מה-28/3, ועל פנייתך ששמחה אותי מאד, הרשה לי לברכך על כניסתך לתפקידך כמנהל מא"פ. ידוע לי שהיכרותך עם היבשה היא בת שנים רבות, והעובדה שמצאת בשעתו לשון משותפת עם השלטונות בארץ קשה כאתיופיה, שאת הדיה שמעתי על כל צעד ושעל, בהיותי שם שנים רבות אחרי עוזבך, מאשרת את תקוותנו שהצלחתך תהיה מלאה ושלמה.

איני צריך לספר לך על רואנדה, על תנאי החיים הקשים, ועל נחשלותה של המדינה. מאז בואי לכאן, עומדים ענייני המדינה בסימן שבירי-החרב. עם כל אי הנעימויות שמצב זה גרם לרואנדה - חושבני שנקודה נידחת זו מתחילה להסתמן על המפה, הודות לעמדתו התקיפה האמיצה והנבונה של הנשיא קאייבנדה. גם מדינות אפריקניות גדולות, שהיו נכונות "לטרוף" אותו על בוגדנותו, כביכול, מסכימות אתו עתה ומעריכות את עמדתו. נוכל לקוות שקאייבנדה יתמיד במדיניותו העצמאית שעד עתה הוכיחה ידידות לעניינגו,גם בלחצים בפסגרות מצומצמות יותר, כגון אוקאם למשל.

בטרם הגעתי לרואנדה, היתה פעילותנו המש"בית מרוכזת בשטח הרפואי בלבד. ואם כי אין ספק שישראל זכתה, הודות למומחיה להכרת תודה והערכה, הצטערתי על העובדה שמומחי מש"ב אלה, אינם יכולים לשמש מכשיר בידי השגרירות לקשר עם גורמים מסויימים, או לדווח על המצב הפנימי. עוד מנסיונגי באתיופיה ובמלאווי נוכחתי, עד כמה מכשיר זה עשוי להיות יעיל בידינו, אם אנו נכנסים לשטחים הנכונים. לכן שמחתי כשעלה בידי לחדור כאן לשני שטחים חיוניים לרואנדים, ויעילים פ עבורנו: שטח הנוער, (שהוא במסגרת הצבא, ובפיקוחו של שר הבטחון), ושטח השרותים. באשר לשטח הנוער, אני מבין שהענין נמצא בארץ בשלב של הכנות מעשיות, והקיץ נתחיל בפעולות מעשיות כאן, עם בוא שני המומחים שלנו, המתכוננים עתה לתפקידם. בתחילת מאי יגיעו לכאן שני מדריכי המוסד, ויעבירו קורס בטחון בסיסי של חדשיים-שלושה לצמרת שרותי הבטחון כאן, ובכללם ראש השרותים. שר הבטחון וראש השרותים הזכירו לא פעם שהיו שמחים אם המוסד היה משאיר פה יועץ לראש השרותים, לתקופה של שנה שנתיים. כמובן, שאישית הייתי ממליץ על כך בכל לב, כי תפקיד זה מקנה לנו חדירה והשפעה על מרכז העצבים של המדינה. אני מקווה ששר הבטחון הרואנדי, וכן משלחת הקצינים הרואנדים בביקורם בארץ, יעמיקו עוד יותר את נכונותם לשיתוף פעולה עם ישראל.

גם בשטח הכלכלי נעשים מאמצים לחדור לקרקע בתולה זו. חברת החכנון של "צוות", מתכוננת להקים כאן חברה משותפת עם ממשלת רואנדה. מסתמנת תקוה שחברת תובלה ישראלית תקים כאן חברה להובלה יבשתית, בשותפות גורמים מקומיים, וחברות שיווק ישראליות, כגון סולדא, אמירן ויסאמד (תרופות), הצליחו למכור כבר בעשרת חודשי שרותי כאן בלמעלה ממאה אלף דולר, סכום לא מבוטל בממדי המסחר של מדינה זעירה זו.

167/68

אישי

אל : מנהל מא"פ

מאת: מאיר [illegible]

חבר יקר!

[illegible]

כפי שאתה רואה, כל שטחי הפעולה הללו מעסיקים אותי הרבה, ועוזרים לי להעביר את הזמן במקום שרות קשה זה. אך רצוני שהמשרד לא ישכח, ובזאת אני פונה אליך אישית, שבמקום זה, שהוא אולי אחד המקומות הקשים באפריקה אי אפשר להחזיק מעמד למעלה משנתיים בלי להשבר, בקיץ 69' תחלופנה שנתיים מיום בואי לכאן, והיות וקשה למצוא מחליף למקום כזה, אבקשכם להתחיל לדאוג לכך כבר עכשיו.

נסיעותי התכופות למדי לבורונדי, מזכות אותי בחוויות שונות לגמרי מאלו של רואנדה, הן לטובה והן לרעה. בהזדמנות קרובה אספר לך על התרשמויותי שם.

אשמח לשמוע מה הבעיות המעניינות אותך במיוחד, ועל מה היית רוצה שארחיב את הדיבור.

ב ב ר כ ה ,

מאיר יפה

1497

ירושלים, י"ח בסיון תשכ"ח
14 ביוני 1968

אל : הממונה, קיגלי

מאת: מנהל מא"ף

מאיר היקר,

רב תודות על מכתבך האישי ללא תאריך שהגיענו לפני כשבועיים, אך טרם הספקתי לענות עליו בגלל בקורו של בנדה ועסוקים אחרים.

אתה ודאי יודע שאנחנו מנסים לדחוף עניני רואנדה בצורה די אינטנסיבית ושבזמן הקרוב עומדים לצאת שני מומחי הנוער אליך. דברתי עם שניהם והם עושים רושם טוב ואני מקווה שהם יהוו תוספת פוריה למושבה הישראלית הקטנה אצלך.

כן אנחנו עוסקים בענין הרכש, אך כאן, כידוע לך, מתעוררים קשיים לא קטנים, הנובעים לא מעט ממצבנו הבטחוני וזה לא נאמר לתפארת המליצה, אלא לגופו של ענין. שחרור מדריכים לתותחנות בכל כמות ומכל סוג כיום היא בעיה קשה ביותר ואינני בטוח אם נוכל לוותר על צוות כזה בארץ אפילו לטובת ידידים טובים כמו הרואנדים. אך כאמור הענין טרם נגמר ואנו עוד מנסים לגלגל את הענין ולראות מה ניתן לעשות.

בכלל יש לציין שעצם הפניה הרואנדית לרכש מרגמות מעוררת לא מעט שאלות במיוחד השאלה מה קורה ליחסי הצבא הרואנדי עם הבלגי. כל זה יכתוב לך לבטח יוסי הדס בפרוטרוס וגם יבקש ממך תשובות מפורטות.

בינתיים אני שמח על ההתקדמות שחלה בענין בורונדי, אך הייתי מעונין לשמוע ממך בהזדמנות דווח קצת יותר מקיף על המניעים שלבורונדים להפשרת יחסיהם עם ארה"ב ואתנו. אני מניח שהסיבה העקרית היא פנימית, אך כאמור דווח ממך יכול לעזור להבנת הענין.

דברתי במנג"ן על בעיתך האישית ואני מקווה שמנהל מנג"ן יוכל לתת לך תשובות שלפחות יקלו עליך את בעית בדיקת הילד.

בברכה,

חנן בר-און

סודי

EMBASSY OF ISRAEL
KAMPALA
P. O. BOX 3952

שגרירות ישראל
891

קמפלה, 24.7.68
103.12

103.1

אל : מא"פ

מאת: השגריר

הנדון: מילוי משרת המדריך בבורונדי

כידוע לכם השלים המוסד קורס יסודי ברואנדה והשרותים מתארגנים לפי המתכונת בה הודרכו על ידי שני ישראלים ששהו עמם.

ידוע לי מהמדריכים וממאיר יפה כי הרואנדים יבקשו-ידרשו מדריך קבוע לשרותי הבטחון.

אין כנראה במוסד אדם פנוי לתפקיד זה, אך בתוקף מסיבות ולחצים הם עשויים להענות לבקשה זו, אפילו לתקופה של חצי שנה.

רציתי להציע לכם כי במידה ויש בדעתו של המוסד לאייש משרה זו יינתן לאיש תואר דיפלומטי (מזכיר שני) וכי לתקופת שהותו ברואנדה - נעביר את משפחת יפה לבורונדי.

יש לנו בית ומכונית במקום והחסר הוא אדם.

שוחחתי על רעיון זה עם יפה - מבלי שזה יחייב אתכם או אותו ונראה לי כי יקבל זאת ברצון.

קחו בחשבון שכיום יש לנו ברואנדה שבעה מומחים והמקום לא עזוב, בו בזמן שעם בורונדי מתנהל הכל טלפונית.

כדאי לערוך בירור עם המוסד ולחסוך לעצמנו נסיעות מיותרות.

בברכה,

א. עפרי

סודי

ס ו ד י

א ל: המשרד ירושלים
מאת : משיראל קמפלה

מס' 6
חובר 05 1200 אוגוסט 68
הודפס 05 2305

המוסד. מאף.
קמ/140. סודי.

ראש השרות הרואנדי אאאא הודה לי במלים חמות על הסיוע שהוגש לו ולמדינתו על ידי שני המדריכים שעשו לדבריו עבודה מצויינת. אשמח אם תוכלו לאשר כי המשפל ברואנדה מצידכם יהיה חיים צפתי השולט במידה מספקת בצרפתית לשם קיום המגע. הענין יותר דול לכולנו עם בקיים הקשרים לרואנדה מקמפלה וגם מתקבל יפה מזכיר ראשון השגרירות על ידי מבקר מדי פעם בקיגאלי.

השגרירות

שהה(3) מבכל(3) לוריא ביתן מאף(2)
סב/שא

(1531) 1/11

תל אביב, כ"ו אלול תשכ"ח
12 ספט' 1968
מס/3221/190

אל: דס"ב מנחם כרעם – ראש צוות הנוער, רואנדה

מאת: אחראי למדינות דוברות צרפתית

למנחם שלום רב!

שמחתי מאד לקבל את אגרתך כי כבר התחלתי לדאוג. הידיעה הראשונה על זה שהגעת בריא ושלם לרואנדה ושהתחלת לעבוד, קבלתי "מידידי" הבישוף מבוטרה שכתב לי מכתב חמוד מאד על בקורך אצלו.

השבוע ראיתי את חנן בר-און שספר לי על פגישתו אתך. הוא תאר את מעמדך "כמלך-רואנדה" והכוונה איננה למלכם שסולק ע"י הרואנדים בתקופת העצמאות.

אשר לעניינים: (1) מדוע סולק הסרן מתפקידו בארגון הנוער?, בכל זאת הרגשתי שהוא היה ידיד, אך גם זאת חששתי שמעמדו איננו איתן, והתברר שזה נכון.

השבוע הגיע קבוצת קצינים מרואנדה וביניהם המפקד לשעבר מאיזור גיסני עמו ישבנו מאיר ואני בעת בקורי ברואנדה. לדעתי כדאי לשים עין דיסקרטית עליו, כי כנראה בהיותו צעיר, עשוי הוא להתקדם אצל שר הבטחון. חשוב מאד שפרנסואה יעבור אליכם בהקדם היות והוא נשאר יחיד מ"הישראלים" הקשורים לנושא הנוער.

(2) הופתעתי קצת מזה שקבעת את המחנה המרכזי בקרבת הבירה, דבר העשוי לגרום לבעיות משמעת לסדר במחנה. המקום שהצעתי אני אומנם לא היה הטוב ביותר – אך היו לו יתרונות. ראשית כל, זה לא היה במחנה צבאי ולכן אפשרי ליצור אוירה חדשה לארגון הנוער. שנית, זה היה באזור שנחשב על ידם בצדק או לא בצדק כ"אזור גבול בעייתי" ולפיכך היה אפשרי ליצור את הקודד ברוח של "בטות ומסירה".

אבקשך להסביר מדוע שונתה התכנית והאם זה היה בהתערבותם האישית של המקומיים.

(3) אני מרוצה מאד שנקלטתם בצורה סבירה בקיגלי, אני התאהבתי במקום – חשבתי שאולי בענין זה אני קצת לא נורמלי ואני שמח שגם אתם לא נורמלים כמוני. משוכנעני, שחלק גדול בהרגשתכם המשותפת נובעת מהחברה הישראלית הטובה והסימפטית ומהסיוע והרצון הטוב של הממונה ומשפחתו.

אני מצפה בקוצר רוח לדו"ח הראשון שלך ומקווה שהעבודה תתחיל לרוץ בקצב וביעילות כי העם והנוער הרואנדי זקוקים לה. נכון שבאתם לעשות עבודה טובה בשם ישראל ע"מ שישראל תזכה בפירותיה – אך אישית אינני מאמין שאפשר לזכות בתוצאות כל שהן אם אין העבודה ביסודה טובה ותורמת תרומה של ממש למדינה המסתייעת.

בערוב השנה החדשה הרשה לי לאחל לך שנת עבודה פוריה ולאשתך לידה קלה והרבה שמחה ונחת. לשנה ולמשפחת זהבי מאחל קליטה מהירה ושנה טובה.

ד"ש חמה ביותר למשפחת יפה ולכל היהודים הטובים הנמצאים ברואנדה.

בברכת שנה טובה,

יעקב שבג.

העתק: אל"מ בראון, מא"פ, מש"ב
שגריר-קמפלה, הממונה-קיגלי.

AMBASSADE D'ISRAEL
KIGALI B. P. 313

שגרירות ישראל

327/69
103.1

קיגלי, יח' באלול תשכ"ט
1 בספטמבר 1969

אל : מנהל מחלקה אפריקה
מאת: חיים הררי, הממונה , קיגלי

הנדון: <u>פגישה עם הנשיא קייבנדה</u>

ביום ששי 29/8 אחר הצהרים קיימתי פגישה עם נשיא רואנדה. זה היה יום גדוש מאוד לנשיא, כי באותו יום ננעלה האסיפה הלאומית ונפתחה רשמית מערכת הבחירות ברואנדה. באותו יום הגיש השגריר ברורונדי את כתב האמנתו. והיתה לנשיא פגישה נוספת עם משלחה מביאפרה. על אף עייפותו נאות לקבלני בשעה 17.30 לכ-20 רגע.

לפני הפגישה עלה בדעתי לפנות אליו בשפה המקומית "קיניארואנדה". נעזרתי בכך ע"י אישיות מקומית והרי תוכן הפניה: " יהא לך שלום אדוני הנשיא. אני מקווה שאוכל לעשות את כל המאמצים כדי שנהר היחסים בין ישראל ורואנדה יעלה על גדותיו".

הנשיא התמוגג מצחוק והשיב במילה שלום בעברית. התחלתי בהתנצלות בשם השגריר שלא יכל להגיע לקיגלי לפגישה שנקבעה לו.

<u>ועידת אח"א</u>

הנושא הראשון שהעליתי היה ועידת אח"א. הסברתי לו שעל סדר היום של ועידת שרי החוץ המכינה, לא רשמו הערבים בכוונה את נושא הסכסוך ישראל-ערב אך כרגיל בעת ישיבת הנעילה של ועידת הפיסגה, תערך הצבעה מהע ללא דיון באותו נושא, עקב כך תועבר החלטה אנטי-ישראלית. הודעתי שממשלת ישראל תוכיר תודה למשלחתו באדיס-אבבה על גלוי כל ערנות ועל הוקעת התכסיסים הערביים להשמצת ישראל.

התכוננתי להמשיך בהסבר על מגמת ארצות ערב לנצל כל פורום בינלאומי ע"ם להפכו לבמה אנטי-ישראלית, אך הנשיא הפסיקני וחיזק בהדגמה את דברי.

ואמר כך: " בועידת אלג'יר ראינו במו עינינו איך הערבים העבירו פתקים ברגע האחרון ובמיוחד המצרים וממש הפכו ישיבות אלו למין משחק לא רציני בנצלם את האדיבות האפריקנית. אינני אומר לך זאת כדי למצוא חן בעיניכם. אני מוכן אף לומר מה שאני אומר לך בארבע עיניים - בפרהסיה. ידועים לנו התכסיסים הבלתי כשרים של הערבים ונעשה את כל מאמצינו להוקיעם ולשמור על עמדתנו הריאליסטית.

כששאלתיו באם ישתתף בעצמו בועידת הפיסגה, השיב בחיוב.

<u>ועידת הצלב האדום באסטנבול</u>

כשהודעתי לו על קיום הועידה ושהערבים מעונינים להעביר החלטה

327/69
103.1

קיגלי, [illegible]
1969

אל : מנהל מחלקת אפריקה
מאת: [illegible], קיגלי

[illegible]

[illegible] 29/8 [illegible] 17.30 [illegible] 20-ל [illegible]

[illegible] "[illegible]" [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

/2.

AMBASSADE D'ISRAEL

KIGALI B. P. 313

שגרירות ישראל

להזמנת הנציג הפלסטינאי ד"ר חזאזי בתור משקיף לועידה , הודיעני הנשיא כי הם אינם משתתפים בועידה הנ"ל.

<u>עצרת האו"ם</u>

בעניין העצרת, כבר העברתי בשבוע שעבר באמצעות משרד החוץ את המעון שלנו לקראת העצרת. הוא הודע שקבל אותו לפני יומיים, אך טרם קרא אותו. מכל מקום הרגיעני שהקו הידידותי המסורתי של רואנדה כלפי ישראל בכל הפורומים ובמיוחד בעצרת, לא ישתנה.

נפרדתי מהנשיא בסיסמת מפלגתם בשפה המקומית והיא: " חופש, שתוף פעולה וקידמה". הוא השיב בעברית באומרו " שלום עליכם".

התרשמותי מפגישתי הראשונה עם הנשיא היא שהוא אדם פשוט, חם וידידותי. נראה לי שהוא איש מעשי ותכליתי ואיננו אוהב בינוני טכסים. לדעתי לנשיא קייבנדה אהדה והערצה לישראל.

בברכת שנה טובה,

ח. הררי

חיים הררי

נ.ב. שמעתי מראש הפרוטוקול של משרד החוץ, שהוחלט ששר האינפורמציה הוא שייצג את המדינה בועידת אח"א. כנראה שהנשיא ושה"ח שלו על אף שליטתם במצב ברואנדה, אינם רוצים לעזוב את המדינה בשעה כה גורלית כערב הבחירות.

העתקים: מר מ. קומיי- היועץ המדיני לשה"ח
מר מ. ביתן - סמנכ"ל
השגריר, קמפלה

AMBASSADE D'ISRAEL

KIGALI. B. P. 313 & 314

שגרירות ישראל

שמור

374/69
103.1

קיגלי, ז׳ בחשון, תש"ל
19 באוקטובר 1969
103.1-ק/ז

אל : מר מ. קומיי, היועץ המדיני לשה"ח

מאת: חיים הררי, הממונה, קיגלי

הנדון: תמיכה רואנדית בישראל באו"ם

עקב שיחתי עם שה"ח BAGARAGAZA ב- 19/9 שלחתי זכרון דברים למשרד החוץ הרואנדי, היום נתקבלה נוטה המביעה את תמיכתה של ממשלת רואנדה בישראל וממציינתשהעבירה למשלחתה באו"ם את ההוראות המתאימות ביחס לבעיות שהועלו בזכרון הדברים המסכם את טיעוננו לגבי בעית הפליטים, זכויות האדם וכן המיעוט היהודי בארצות ערב.

הנני מצרף בזה העתק ממכתבי לשה"ח יחד עם זכרון הדברים וכן העתק הנוטה של משה"ח הרואנדי.

בברכה,

חיים הררי

העתק: לשכת השר
לשכת המנכ"ל
מר י. תקוע, השגריר, ניו-יורק
מר מ. ביתן, סמנכ"ל
מנהל מח׳ אפריקה
מנהל מאו"ם ב׳
השגריר, קמפלה

שגרירות ישראל | AMBASSADE D'ISRAEL
KIGALI, B.P. 313 & 314

שמור

קיגלי, ט"ו בתמוז תשל"א
8 ביולי 1971
337/71
102.4

אל: מר י.שמעוני, סמנכ"ל

מאת: חיים הררי, הממונה, קיגלי

הנדון: <u>יחסי רואנדה - אוגנדה</u>
בהמשך לשלי 298/71 מ- 23.6.71

בעקבות נסיעתו של שר הפנים הרואנדי לקמפלה, נסע בחשאי גם שר החוץ הרואנדי לקמפלה ב- 3 או 4 ליולי 71, וחזר לקיגלי ב- 5.7.71.

ידיעה על נסיעתו נמסרה לי ע"י השגריר הצרפתי בקיגלי ב- 5.7.71, ואשור לכך קבלתי אתמול בשיחתי עם השגריר עמרי שספר לי כי שה"ח הרואנדי מסתובב בשטח, אך הוא אינו יודע מה מטרת ביקורו.

אמש בחצות נודע לי משדורי תחנת השידור של ושינגטון על החלטת הגנרל אמין לסגור את גבול אוגנדה עם טנזניה ורואנדה, מטעמים בטחוניים.

נראה לי כי לגנרל אמין חששות כבדים מהתקרבותה היתרה של רואנדה לטנזניה, והחלטתו האחרונה כמשיכה באותו קו לחץ על רואנדה כדי להכריחה למצוא קו מדיני ברור יותר, בעד או נגד אוגנדה.

סגירת הגבולות עם רואנדה תביא ללא ספק להחמרת המצב הכלכלי כאן, אשר הוא בלאו הכי די ירוד, ובמיוחד כאשר רואנדה נמצאת כעת בעיצומה של עונת הקפה שהוא מוצר הייצוא העיקרי שלה, כאשר עשרות משאיות עוברות יום יום דרך אוגנדה בדרכן למומבסה.
שלא לדבר על אספקת הדלק ומצרכי המזון אשר מגיעים הנה דרך אוגנדה. מאחר וההודעה על סגירת הגבול נמסרה רק בחצות, יש להניח כי היום מורגש כבר בהלת קניות ופריחת השוק השחור בכל מה שנוגע למצרכים החיוניים כגון דלק, סוכר, שמן, קמח וכו'.

יש להניח כי התדרדרות היחסים בין שתי המדינות הלך ותגבר, ואין לדעת עדיין אם לא יופסק אף הקשר האוירי או הקשר הטלפוני והטלגרפי בין שתי המדינות, אך עדיין מוקדם לנבא איך יפול דבר.

צעד דרסטי זה מצד השליט האוגנדי עלול לזרז את התהליך שבו החלו השלטונות הרואנדים - תהליך של התקרבות לטנזניה ולגוש המזרחי ערבי, שהצבעתי עליו.

בברכה,

ח.הררי
חיים הררי

העתק: מר א.רובק, סגן מנהל מא"פ
מר ש.ב.קפל, מא"פ
השגריר, קמפלה
מר פרץ רם

נ.ב. זה עתה נודע לי כי שר המסחר והתעשיה הרואנדי נמצא כעת בקמפלה ובודאי מנסה לרכך את עמדת השלטונות האוגנדים ע"מ לפתוח את הגבולות.

שגרירות ישראל

AMBASSADE D'ISRAEL

KIGALI, B. P. 213 & 214

סמוך

קיגלי, י"ט בתמוז תשל"א
12 ביולי 1971

344/71

102.4

אל: מר י.שמעוני, סמנכ"ל

מאת: חיים הררי, הממונה, קיגלי

הנדון: הדרדרות יחסי רואנדה - אוגנדה
בהמשך לשלי 337/71 מ- 8.7.71

נסיעתו של שר המסחר והתעשיה לקמפלה בשבוע שעבר, נועדה לחתימת הסכם מסחרי בדבר העברת הקפה במשאיות פתוחות, כי בהתאם לחוקי אוגנדה חייבות כל המשאיות להיות סגורות ע"מ למנוע הברחות. כנראה שממשלת אוגנדה נענתה לבקשה ממ.רואנדה לדחות את תחולת הנהגת הוראה זו עד לאוקטובר 71, לאחר סיום עונת הקפה הנוכחית.

לא זו בלבד שעונת הקפה כעת בעיצומה, אלא צפויה אף שביתה סוורים בנמלי ארה"ב, כך שיצואני הקפה ברואנדה, שהם אגב יהודים, עורכים מירוץ נגד הזמן כדי להספיק לשלוח את כל הקפה לנמל מומבסה עוד לפני סוף חודש יולי 71.

מעניין כי לאחר היענות ממ.אוגנדה לבקשת שר המסחר והתעשיה הרואנדי, יצאה הוראה כבר למחרת היום לסגירת הגבולות בין אוגנדה לטנזניה ורואנדה, ושר המסחר והתעשיה הרואנדי עצמו נשאר תקוע בקמפלה. ב- 9.7.71 נודע לנו מתחנת השידור של הבי.בי.סי שהנשיא קאיבנדה הורה לשר שלו שנתקע בקמפלה, לעשות את כל המאמצים כדי להיפגש עם הגנרל אמין. בינתיים נודע לנו משגרירותנו בקמפלה כי באותו יום שישי נפגש שר המסחר והתעשיה הרואנדי עם סמ"ח האוגנדי, אך טרם הצליח לראות את הנשיא, ויתכן שנפגש איתו קרב באהר לישראל.

יציאתו של הגנרל אמין לארץ, בטרם פורסמה כל הודעה משותפת רואנדית - אוגנדית, אינה מנבאת טובות. עד היום הגבולות היבשתיים סגורים לתנועה ואף כל המטוסים של חברת התעופה המזרח אפריקנית (איסט אפריקן) ביטלו טיסותיהן לרואנדה עד א ה- 3.8.71, דבר שנודע לי מפי מנהל חברת "סבנה" בקיגלי, אשר חברתו מייצגת כאן את חברת התעופה המזרח אפריקנית.

עד היום טרם חזר שר המסחר והתעשיה הרואנדי מקמפלה, ואין בידינו כל ידיעות רשמיות בדבר מהלך המו"מ שניהל עם השלטונות האוגנדים.

על כל פנים, הגבולות עדיין סגורים ואם מצב העניינים יימשך צפויים לנו ימים קשים ואף אולי ניתוק הקשר הטלפוני והמברקי עם קמפלה.

2./..

ידוע כי הגנרל אמין מצפה להצהרה פומבית בדבר הכרה במשטרו, מטעם ממ.רואנדה, לאחר הלחצים שהפעיל עליה בהזדמנויות שונות, כמו הצהרתו ב- 26.4.71 בג'יגג'ה, הזמנת המלך הרואנדי לשעבר לבקור ממלכתי באוגנדה, וכלה בסגירת הגבולות בשבוע שעבר.

נראה כי ממשלת רואנדה לא נוטה להיכנע ללחצים אלה, אפילו אם הדבר יפגע ביצוא העיקרי שלה - בקפה.

מפי שר הבטחון הרואנדי נאמר לי באחת ההזדמנויות, ביום סגירת הגבולות, כי ממ.רואנדה חשבה כי לאחר הבירורים שנערכו בחודש שעבר, הוסלו אי ההבנות בין שתי המדינות, ולכן אין הם מבינים מה כוונתו של הגנרל אמין בצעד אחרון דרסטי זה.

אני מקווה שהדרדרות היחסים הללו בין שתי המדינות לא הביא לשינוי ביחסי רואנדה - ישראל, וזאת לאור יחסינו המצוינים עם המשטר האוגנדי ולאור ביקורו של אמין בארץ.

בברכה,

ח. הררי

חיים הררי

העתק: מר א.דרובק, סגן מנהל מא"פ
מר ש.ב.קפל, מא"פ
השגריר, קמפלה
מר פרץ רם
מחלקת אפריקה